

Curriculum.nu van start (2)

Curriculum.nu is een ontwikkelteam samengesteld uit docenten en schoolleiders werkzaam in het onderwijs waarin gewerkt wordt aan bouwstenen voor een herziening van het landelijk curriculum in het primair en voortgezet onderwijs. In negen leergebieden wordt gewerkt aan bouwstenen die leerlingen in staat stellen zich te ontwikkelen tot volwassenen die volwaardig functioneren in, en kunnen bijdragen aan, de samenleving van de toekomst. Eén van de negen leergebieden is Bewegen en sport. Het ontwikkelteam bestaat in totaal uit veertien leden; zes LO docenten uit het primair onderwijs en zes uit het voortgezet onderwijs en twee schoolleiders. Na vier ontwikkelsessies in het jaar 2018 bieden zij begin 2019 een rapport aan, aan de Tweede Kamer met daarin de bouwstenen die gebruikt gaan worden voor het actualiseren van de eindtermen en kerndoelen.

De bouwstenen worden in samenspraak met 80 ontwikkelscholen ontworpen en getest. Ook andere instanties, wetenschappers, vakverenigingen en andere scholen kunnen feedback geven op de ontwikkelingen. Het is dus zaak het ontwikkelteam in staat te stellen goed haar werk te doen en feedback te geven. We willen als KVLO de ontwikkelgroep Bewegen en sport in het KVLO magazine een podium geven waarop we als vakwereld de ontwikkeling kunnen volgen.

In het vorige nummer zijn de leden uit de werkgroep werkzaam in het primair onderwijs voorgesteld. Nu komen de leden uit het voortgezet onderwijs aan bod. (Red)

Bas de Gier

“In 2009 ben ik afgestudeerd aan de Fontys Sporthogeschool in Tilburg. Ik kon meteen aan de slag op het Udens College vmbo, maar ik wilde ook graag in deeltijd verder studeren. Daarom ben ik in 2009 gestart met de Master of Sports. Deze opleiding heb ik in 2012 afgerond. Vanaf dat moment zoek ik jaarlijks binnen de schoolorganisatie nieuwe uitdagingen. Ik heb al verschillende taken mogen vervullen, waar onderzoekscoördinator er eentje van is. Een aantal jaren geleden ben ik me, toen ik vakgroepvoorzitter mocht worden, weer meer gaan richten op het vak lichamelijke opvoeding.”

Ik vind het prettig om vanuit een actieve rol te ontwikkelen, vernieuwen en organiseren...

“Aankomend schooljaar gaat onze school werken vanuit een ander onderwijsmodel. Het roer gaat volledig om en de afgelopen twee jaar zijn dan ook alle voorbereidingen getroffen. Als vakgroepvoorzitter heb ik deze verandering voor het vak LO, samen met mijn collega's, mogen coördineren en vormgeven. Ook vanuit een schoolbrede werkgroep probeer ik actief mee te denken en te ontwerpen. Ik

heb de afgelopen jaren gemerkt dat dit proces mij energie geeft. Ik vind het prettig om vanuit een actieve rol te ontwikkelen, vernieuwen en organiseren. Curriculum.nu sluit daar perfect op aan. Ik geef erg graag les in de gymzaal, maar de uitdaging om op landelijk niveau na te denken over het curriculum van het leergebied Bewegen en Sport heeft mij geprikkeld om te solliciteren. Ik vind het een eer om aan dit project deel te mogen nemen en met een groep inspirerende en enthousiaste collega's de eerste stappen van deze curriculumherziening te mogen zetten.”

Jakob Nienhuis

“Na mijn opleiding aan de Amsterdamse ALO en de studie pedagogiek aan de Universiteit van Utrecht ben ik inmiddels 25 jaar werkzaam als gymleraar. Daarvan werk ik ruim 20 jaar in het VO op het Stanislascollege in Delft. ‘Als ze maar lekker bezig zijn’. Dat was de titel van mijn afstudeeronderzoek dat ging over vakconcepten binnen de lichamelijke opvoeding en de vertaling daarvan in de dagelijkse praktijk. De titel is een tikje uitdagend: ‘Zijn we ons wel goed bewust van hoe we ons vak uitdragen?’ Dan kom je ook al heel snel uit bij de discussie over ‘goed leren bewegen als *doel* of als *middel*’. Het interessante is dat we die discussie binnen

het ontwikkelteam Bewegen & Sport nu ook weer hebben. Tegelijkertijd is er sinds het begin jaren 90 veel veranderd. De sport- en beweegcultuur is veel diverser geworden, de dwarsverbanden tussen sport en lichamelijke opvoeding nemen toe, digitalisering heeft een grote vlucht genomen, het scala aan werkvormen, manieren van beoordelen en activiteiten die in de lessen lichamelijke opvoeding worden aangeboden is veel gevarieerder.”

Wat zijn de kernwaarden van het vak? Welke vaardigheden en kennis willen we onze leerlingen meegeven?

“De maatschappelijke waarde van sport en bewegen is groter geworden. Dat betekent ook dat allerlei partijen iets vinden over het bewegingsonderwijs en verwachtingen hebben over waar het vak toe dient. Kijk maar naar de recente ontwikkeling waarbij bewegen wordt ingezet om het leren te verbeteren. Als leergebied Bewegen & Sport of meer persoonlijk als docent LO ontikom je er dus niet aan om hierin stelling te nemen. Wat zijn de kernwaarden van het vak? Welke vaardigheden en kennis willen we onze leerlingen meegeven? Hoe dragen we dat uit naar de buitenwereld? Vanuit dat besef doe ik dan ook graag mee aan curriculum.nu. Dit is voor mij, maar ook voor het vakgebied, een unieke kans om samen met collega’s die net als ik met hun poten stevig in de praktijk staan een nieuw curriculum te schrijven. Een curriculum dat duidelijk maakt waar het om draait in het vak, dat samenbindt en aanspreekt, dat voor alle schooltypen bruikbaar is, waar een goede opbouw in zit en dat eigentijds is.”

Jakob Boetje

“Ik ben werkzaam als docent LO en BSM op het Harens Lyceum in Haren, onderdeel van O2G2 (Openbaar Onderwijs Groningen). Ik sta bijna 18 jaar voor de klas in het VO.

Terwijl ik een stukje over mezelf op papier probeer te zetten, kruipt mijn zoontje van twee van links naar rechts over mijn schoot en weer terug... Hij, en uiteraard mijn andere zoontje (vijf jaar) zijn, onder andere, redenen waarom ik graag mee wilde doen aan Curriculum.nu. ‘Lichamelijke opvoeding is het leukste vak van de school!’. Dit is eigenlijk altijd al zo geweest en iets waar ik het uiteraard volledig mee eens ben. Ik hoop met mijn lessen te bereiken dat dit voor alle leerlingen geldt. Daarbij stel ik mezelf altijd wel een aantal, in mijn ogen belangrijke vragen.”

‘Lichamelijke opvoeding is het leukste vak van de school!’.

“Waarom vinden leerlingen dat? Wat bedoelen leerlingen met ‘het leukste’? Hoe belangrijk is de docent daarbij? Is het puur een doe-vak, of geven we er meer betekenis aan? Hoe zijn de leerlingen bezig met Bewegen en sport? Houden we het binnen de muren van een gymzaal, of proberen we ook op allerlei andere manieren de levens van onze leerlingen positief te beïnvloeden? Een eenvoudig antwoord hierop is niet te vinden en ik ben dan ook van mening dat we altijd in ontwikkeling moeten blijven. Lesgegeven heb ik van vmbo-bb tot en met vwo-plus, van leerlingen uit een relatief lager milieu tot en met topsportleerlingen. Daarnaast heb ik mij zeer veel bezig gehouden met BSM en ben ik jarenlang bestuurslid van de KVLO-afdeling De Noorder. Met mijn ervaring en motieven hoop ik in onze veranderende maatschappij een waardevolle bijdrage te kunnen leveren aan het curriculum voor komende jaren, zodat mijn zoontjes later ook kunnen zeggen dat ‘Bewegen & Sport’ het leukste onderdeel van de school is!”

Tim van de Laak

“Ik werk op X11 media en vormgeving in Utrecht, een school voor vmbo en havo. Ik ben vijf jaar werkzaam in het onderwijs. De afgelopen drie jaar ben ik werkzaam op X11 media en vormgeving in Utrecht. Het afgelopen schooljaar zijn wij volop in ontwikkeling om het bewegingsonderwijs anders in te richten. De leerlingen kiezen bij ons een gymles op basis van interesse. Alle leerjaren en alle niveaus bewegen met elkaar in wekelijks andere samenstelling. Het aantal verschillende beweeg- en sportlessen is afhankelijk van het aantal klassen dat de school telt. In het ontwikkelproces heb ik veel gesprekken gehad met leerlingen, ouders en collega's. Zij geven vooral aan dat het bewegingsonderwijs van 'toen' niet gericht is op de individuele behoefte. Vaak dezelfde sporten in de gymzaal en op het buitenveld. Zonde, want er is zoveel te ontdekken in de wereld van bewegen en sport. Die gesprekken laten mij denken over het onderwijs.”

Er is zoveel te ontdekken in de wereld van bewegen en sport

“Waar de maatschappij enorm snel ontwikkelt, blijft het onderwijs achter voor mijn gevoel. Daarbij heeft niet iedereen dezelfde interesses, dus mogen wij als docent lichamelijke opvoeding verwachten van alle leerlingen dat zij altijd goed en gemotiveerd meedoen? Voor mijn gevoel niet, ik doe immers ook geen sporten die ik niet leuk vind. Om op latere leeftijd te blijven bewegen en sporten heb je positieve ervaringen nodig. De zoektocht waar de beweeginteresses liggen van een leerling is zeer interessant en biedt mogelijkheden voor scholen. Het vak lichamelijke opvoeding is de laatste jaren enorm in ontwikkeling. Curriculum.nu komt op een goed moment. Het 'wat' mag best herzien worden met de inzichten van nu, het 'hoe' laat ik graag over aan de scholen. Met voldoende speelruimte krijgen we een

curriculum dat kan inspelen op de veranderingen van het onderwijs en de maatschappij. Ik hoop dat iedereen straks op school met plezier kan bewegen, ongeacht het beweegniveau en zonder druk van cijfers. Laat het beoordelen van prestaties maar over aan de sportvereniging in competitieverband.”

Léon Neven

“Ik werk inmiddels twaalf en een half jaar met veel plezier op CSG De Goudse Waarden in Gouda. Samen met mijn vakgroep zijn we al jaren op een leuke en gezellige manier ons onderwijs continu aan het verbeteren. Ik ben mezelf gaan focussen op het verbeteren en structureren van het bewegingsonderwijs bij ons op school. Na het volledig vernieuwen van het vakwerkplan en het vormen van een breedgedragen visie, zijn we als vakgroep samen gaan werken aan duurzaam bewegingsonderwijs met een blik naar de toekomst.”

De aansluiting PO-VO moet versterkt worden

“Naast het werk op school, vind ik het ook mooi om mij in te zetten voor het bewegingsonderwijs in het hele land. Daarom zit ik in het afdelingsbestuur van de KVLO, afdeling Rotterdam en doe ik mee aan curriculum.nu. Ik vind het vooral belangrijk dat het curriculum bijdraagt aan een leven lang met plezier bewegen. Concreet houdt dit voor mij in dat we in het onderwijs rekening moeten houden met zaken als onder andere deelnameniveau en beweegmotieven. Daarnaast is het belangrijk dat goed leren bewegen hieraan ten grondslag ligt en dat hiervoor de aansluiting PO-VO versterkt moet worden. Ik hoop van harte dat een ieder uit het werkveld zich betrokken voelt bij het proces van curriculum.nu en dat men actief feedback geeft op datgene wat het ontwikkelteam aan tussenproducten aanlevert.”

Hiltje Rookmaker

“Mijn naam is Hiltje Rookmaker ik ben 28 jaar werkzaam in het onderwijs. Mijn werkverleden is zeer divers. Eerst voor de klas gestaan, een korte periode, daarna onderwijskunde gestudeerd in Groningen. Na die studie gewerkt aan de universiteit in Groningen. Ik ben tijdens mijn eigen schoolcarrière en studententijd altijd met veel sporten bezig geweest. Volgens mij heb ik daar nu nog plezier van door het goed ontwikkelde bewegingsapparaat, het kennen van je lichaam en de mogelijkheden. Sport biedt veel mogelijkheden om je totale ontwikkeling te stimuleren fysiek en ook sociaal emotioneel. De persoonlijke ontwikkeling.”

Lenny van der Schoot

“Curriculum.nu biedt mij de kans om samen met het werkveld te onderzoeken wat leerlingen moeten kennen en kunnen in de nabije toekomst. Ik vind het voor ons vakgebied heel erg belangrijk om met een eigen ontwikkelteam hieraan mee te werken. Door deelname in het leergebied zijn we ervan verzekerd dat het vak lichamelijke opvoeding ook in de toekomst mee genomen wordt in de nieuwe kerndoelen en eindtermen!

Het vak lichamelijke opvoeding wordt ook in de toekomst meegenomen in de nieuwe kerndoelen en eindtermen!

“Sinds 2007 werk ik in het onderwijs als vakleerkracht lichamelijke opvoeding. De eerste jaren van mijn loopbaan heb ik gewerkt in het voortgezet onderwijs. Hierbij heb ik lesgegeven aan het praktijk- tot en met vwo-onderwijs. Omdat ik meer verdieping zocht, heb ik in deeltijd een Master Sport- en Beweginnovatie gevolgd en afgerond. Momenteel werk ik met veel plezier bij een nieuw onderwijsinitiatief, Spring High te Amsterdam (artikel over Spring High in KVLO 3). Sinds de ontwikkeling van deze onderwijsvorm ben ik bij Spring High betrokken. Ik heb hierbij veel ervaring opgedaan in schrijven en implementeren van sport- en beweegbeleid. Daarnaast werk ik een dag als onderzoeker en richt mij daarbij op de brede vaardigheid zelfregulatie. Door samen te werken met leerkrachten uit het basisonderwijs leer ik ontzettend veel. De verschillende benaderingen van docenten uit het PO en VO maakt een overstap voor leerlingen soms wel lastig. Ook in ons vakgebied voelen onze leerlingen deze ‘knip’ ook bij de overgang naar een andere school. Ik hoop door de deelname aan Curriculum.nu de overgang naar de middelbare school voor onze leerlingen een stukje makkelijker te kunnen maken.”

“Na de universiteit, vele jaren scholen in heel Nederland geadviseerd op vele terreinen. Vanaf 2004 werk ik bij openbaar onderwijs Groningen, eerst als vestigingsdirecteur en tegenwoordig als rector van vier locaties. Daarnaast werk ik voor de VO-raad als ledenadviseur, lead en learn begeleider en regio coördinator voor de coaches.”

Binnen dit gebied kan je goed leren samenwerken, reflecteren, grenzen opzoeken, elkaar helpen om hulp vragen en elkaar feedback geven

“Een leergebied waarin het uitermate goed mogelijk is om je persoonlijke ontwikkeling te stimuleren is Bewegen & sport. Binnen dit gebied kan je goed leren samenwerken, reflecteren, grenzen opzoeken, elkaar helpen om hulp vragen en elkaar feedback geven. Deze vaardigheden worden in een rubric weergegeven zodat je als leerling kunt aangeven hoe jij vindt dat je hierop scoort en ook je mede leerlingen dit kunnen doen. Zo maak je expliciet wat je al kunt en ook waar je naar toe kunt ontwikkelen.”

De foto's zijn privé aangeleverd

Contact

m.massink1@upcmail.nl

Kernwoorden

Curriculum.nu, ontwikkelteam Bewegen en sport